

Ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ΠΑΣΟΚ καί Ἀσφαλιστικό

τοῦ Νικ. Λ. Γ. Λιναρδάτου

Παρακολουθώντας κανείς προσεκτικά τὰ συμβαίνοντα αὐτόν τόν καιρό στήν χώρα μας καταλήγει ἀβίαστα σέ μία διαπίστωση. Δέν ἔχουν πολλά κοινά οἱ σημερινοί Ἀθηναῖοι μέ τούς πάλαι ποτέ προγόνους τους. Διευρύνοντας, οὔτε ἐμεῖς ὄλοι οἱ Νεοέλληνες μέ τούς Ἀθηναίους τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς. Τῆς ἐποχῆς Περικλέους. Τῆς ἐποχῆς πού κτίστηκε ὁ Παρθενώνας. Πού ἐδιδάσκονταν στό θέατρο τοῦ Διονύσου ὁ Οἰδίπους Τυραννος τοῦ Σοφοκλέους, ὁ Ἴππόλυτος τοῦ Εὐριπίδη, οἱ Ἀχαρνῆς τοῦ Ἀριστοφάνη. Τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἐπιταφίου Λόγου τοῦ Περικλέους. Δέν μοιάζουν. Δέν μοιάζουμε. Κι ἄς χαλάμε τόν κόσμο νά μάς ἐπιστρέψουν οἱ Ἑγγλέζοι τὰ μάρμαρα τοῦ Παρθενώνα. Πώς μάς ἀνήκουν. Ἐκεῖνα θέλουν; Ἐτσι πού ἔχουμε ἀλλάξει; Ἦταν ἀλλιώτικοι ἐκεῖνοι. Χαρακτηριστικό. Ἐφιλοκαλοῦσαν μετ' εὐτελείας καί ἐφιλοσοφοῦσαν ἄνευ μαλακίας. (Περικλῆς: Ἀγαποῦμε τό ὠραῖο καί μένουμε ἀπλοί. Ἀγαποῦμε τή θεωρία καί δέν καταντοῦμε νωθροί. Μετάφραση Ι. Θ. Κακριδῆ). Ἐμεῖς δέν φιλοκαλοῦμε. Δεῖτε τό ἔκτρωμα πού ἐφτιάσαμε στό Ἀττικό λεκανοπέδιο. Οὔτε φιλοσοφοῦμε. Ἄνευ ἢ μετά. Ἀβεβαιότητες.

Ἐνδιαφέρον ἐπίκαιρο παράδειγμα. Ἄν φιλοσοφοῦμε. Καί πώς. Οἱ ἀντιδράσεις στήν ἀσφαλιστική μεταρρύθμιση. Δέν γνωρίζω πολλά σχετικῶς. Βάζω ὅμως τόν κοινό νοῦ. Καί θά ἐπικαλεσθῶ ἀνθρώπους πού ξέρουν περισσότερο. Ὑπεράνω ὑποψίας, μεροληψίας. Τόν Τάσο Γιαννίτση. Εἶπε ὁ εὐγενῆς καί μελίρρυτος κύριος Ἀλέκος Ἀλαβάνος ἀπευθυνόμενος στόν ὑπουργό Ἀπασχόλησης στή Βουλή τήν 7 Δεκεμβρίου: «Θά μείνετε στήν ἱστορία ὅπως ἔμεινε ὁ κ. Γιαννίτσης...». Εἶπε ἀκόμα. Ἄσχετο, ἀλλά ἀξίζει νά σημειωθεῖ. Γιά τό πού ἔχουμε πέσει. «Εἶστε μία κυβέρνηση κατοχῆς». Ἄν ἐκοκκίνισε ὅταν τοῦ εἶπαν τί εἶπε, δέν ἐφάνηκε λόγω γενιοῦ, ἔστω ἀγανού.

Ἐφιλοσοφοῦσαν –εἶπαμε– οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι ἄνευ μαλακίας. Δεῖτε τί γίνεται τώρα. Γράφει ὁ κ. Τάσος Γιαννίτσης, ὑπουργός Ἐργασίας-Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων στήν κυβέρνηση Κ. Σημίτη, σέ προσφάτως κυκλοφορήσαν πολύ ἐνδιαφέρον βιβλίο του μέ τόν τίτλο «Τό Ἀσφαλιστικό (ὡς ὄργανο πολιτικῆς) καί μία Διέξοδος» (ἐκδ. ΠΟΛΙΣ): «...Μία μεταρρύθμιση... θά ἀνοίγει τόν δρόμο γιά μία ἀνετη διακυβέρνηση στόν πολιτικό ἀντίπαλο, ὁ ὁποῖος θά εἶχε διπλό ὄφελος: τή φθορά τοῦ ΠΑΣΟΚ καί τήν ἀνεση νά μὴν ἔχει νά ἀσχοληθεῖ μέ τό θέμα ὕστερα ἀπό μία ἐκλογική νίκη» (σελ. 151). Αὐτή ἡ ἀποψη ἐκφράστηκε μέ «ἐνταση» σέ κοινή διήμερη συνεδρίαση τοῦ κοινοβουλευτικοῦ τομέα ἔργασίας, τοῦ τομέα κοινωνικῆς πολιτικῆς καί τοῦ συνδικαλιστικοῦ τομέα τοῦ ΠΑΣΟΚ τόν Ἀπρίλη τοῦ 2001 μέ θέμα συζητήσεως τίς προτάσεις Γιαννίτση γιά τό Ἀσφαλιστικό. Τότε πού ὁ ἴδιος, λέει, «ἀνέλαβα προσωπικά τήν εὐθύνη καί τό κόστος μιᾶς συλλογικῆς ἐλαφρότητας» (σελ. 153). Τότε πού ἐθεώρησε «ὅτι ἔπρεπε νά συμπεριληφθοῦν ρυθμίσεις γιά σοβαρότατες ἀδικίες τοῦ ἀσφαλιστικοῦ συστήματος, πού ἀφοροῦσαν ὅμως ἰσχυρές ὁμάδες ἀσφαλισμένων. Γι' αὐτό ἀλλωστε καί προκάλεσαν τή σφοδρή ἀντίδραση τῶν συνδικαλιστῶν ἀπό ὄλους τούς προνομιοῦχους χώρους (δημόσιες ἐπιχειρήσεις, τράπεζες, δημοσιογράφους), ἀλλά καί πολλῶν κυβερνητικῶν καί μὴ κυβερνητικῶν στελεχῶν καί μάλιστα μέ πρόσχημα τήν "ἀναλγησία" τῶν προτάσεων» (σελ. 156).

Ἐξι χρόνια ἀργότερα. Σήμερα. Ὁ κοινός νοῦς. Μέ βάση τοῦ συλλογισμοῦ πού ἀκολουθεῖ τίς παραπάνω πληροφορίες. Ποιά θά ἔπρεπε νά εἶναι ἡ θέση τοῦ ΠΑΣΟΚ; Ἡ κυβέρνηση ἐπιμένει νά μεταρρυθμίσει τό ἀσφαλιστικό σύστημα. Νά τήν ἀφήσουμε νά προχωρήσει. Νά τή βοηθήσουμε, μάλιστα (στή ζούλα, γιά νά μὴν ἐκτεθοῦμε στό «ρεῦμα» Βενιζέλου). Ἐτσι θά ἀνοίξει τόν δρόμο γιά μία ἀνετη διακυβέρνηση στόν πολιτικό της ἀντίπαλο. Σέ ἐμάς. Στό ΠΑΣΟΚ. Τό ὁποῖο θά ἔχει διπλό ὄφελος. Τή φθορά τῆς Νέας Δημοκρατίας. Καί τήν ἀνεση νά μὴν ἔχουμε νά ἀσχοληθοῦμε μέ τό θέμα ὕστερα ἀπό μία ἐκλογική νίκη. Ὡς κυβέρνηση. Αὐτή θά ἔπρεπε νά εἶναι ἡ συνεπῆς συλλογιστική τῆς ἡγεσίας τοῦ ΠΑΣΟΚ. Τέτοια θά ἔπρεπε νά εἶναι ἡ πολιτική του ἐπί τοῦ προβλήματος. Μέ κάποια προοπτική. Καί μέ λίγη μνήμη.

Σέ πλήρη ἀντίθεση ὁ ἐκπρόσωπος Τύπου τοῦ «κινήματος» δηλώνει τήν 7 Δεκεμβρίου πρὸς τούς πολιτικούς συντάκτες: «Τό ΠΑΣΟΚ στηρίζει καί συμμετέχει μέ ὅλες του τίς δυνάμεις στίς κινητοποιήσεις τῶν ἐργαζομένων, μέ ἀποκορύφωμα τήν ἀπεργιακή κινητοποίηση τῆς 12ης Δεκεμβρίου». Μέ ὅλες του τίς δυνάμεις. Στό πεζοδρόμιο καί τήν ἀναρχία. Καί τό ἐπραξαν. Μέ ἐπιδίωξη νά φύγει ἡ κυβέρνηση. Ἡ, ἐν πάση περιπτώσει, νά ματαιωθεῖ ἡ ἀσφαλιστική μεταρρύθμιση. Γιά νά κληρονομήσει τό πρόβλημα ἄλυτο ἢ μετά βεβαιότητας (δικῆς τους) ἀναμενόμενη πασοκική κυβέρνηση. Καί νά συνεχιστεῖ ὁ φαῦλος κύκλος. Καταλαβαίνετε πώς σκέφτεται καί φιλοσοφεῖ ἡ ἡγεσία τοῦ ΠΑΣΟΚ; Ἐγώ, ναι.

Συνέχεια από την πρώτη σελίδα

Ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ΠΑΣΟΚ καὶ Ἀσφαλιστικό

τοῦ Νικ. Α. Γ. Λιναρδάτου

Λίγες ἀκόμα ἐνδιαφέρουσες παρατηρήσεις τοῦ κ. Γιαννίτη: «...Ἡ μεταρρύθμιση τοῦ 1992 [ἐπὶ κυβερνήσεως Κ. Μητσοτάκη] εἶχε δώσει ἕναν «ἀέρα ζωῆς» στό σύστημα χωρίς τό ὁποῖο ἡ κοινωνική ἀσφάλιση στό δεύτερο μισό τῆς δεκαετίας τοῦ 1990 θά διερχόταν κρίση» (σελ. 133). «Ἡ Ἑλλάδα ἔχει τό τρίτο πιά ἀνίσο συνταξιοδοτικό σύστημα μεταξύ τῶν χωρῶν τοῦ ΟΟΣΑ. (OECD, Pensions at a glance, Paris, 2005, σελ. 52)» σελ. 144. «...Τό ΠΑΣΟΚ μέ 10 θέσεις πού προτείνουν -χωρίς ἴσως νά τό ἔχει κατανοήσει- τό ἄκρως νεοφιλελεύθερο "σύστημα τῶν τριῶν πυλώνων" τῆς Παγκόσμιας Τράπεζας» (σελ. 159). «Ὅσα ἐμεσολάβησαν καί ὁ χρόνος πού κύλησε ἔχουν ἐπιβαρύνει τό σύστημα καί ἡ σταδιακή μετάβαση σέ ἕνα μικτό σύστημα [διανεμητικό καί κεφαλοποιητικό] εἶναι ἀναπόφευκτη» (σελ. 222).

Μία ἄλλη, πολύ καυστική διαπίστωση: «Ἡ κατοχύρωση "προοδευτισμοῦ" μέσω τῆς ἀρνήσεως τῶν προσαρμογῶν πού εἶναι ἀναγκαῖες γιά νά ἐπιζῆσει ἡ ἀλληλεγγύη ὀδηγεῖ μέν σέ πρόσκαιρα ἐκλογικά ἢ μικροπολιτικά ὀφέλη, πλὴν ὁμως ὑπογράφει τήν καταδίκη τοῦ κοινωνικοῦ κράτους, ἐπισηπεύδοντας τήν παρακμή του. Ἡ πολιτική μηδενικῶν ἀλλαγῶν μετακομίζει ἀπό τό συντηρητικό στρατόπεδο στή νέα προοδευτική ὀρθοδοξία. Ἀντί τοῦ προβληματισμοῦ γιά τό πῶς πραγματικά θά ἐπηρεάσουμε τό μέλλον μας, ἡ νέα ὀρθοδοξία προκρίνει τό πόσο σθεναρά θά ὑπερασπιστοῦμε ἐξόφθαλμους ἀναχρονισμούς». (Ελευθερος Τύπος, 5 Νοεμβρίου). Εἶναι τοῦ οικονομολόγου Πλάτωνος Τηνίου, ὁ ὁποῖος διδάσκει στό Πανεπιστήμιο Πειραιῶς, διετέλεσε εἰδικός σύμβουλος τοῦ πρωθυπουργοῦ Κ. Σημίτη καί Ἕλληνας ἀντιπρόσωπος (2000-2004) στήν Ἐπιτροπή Κοινωνικῆς Προστασίας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

Ὁ ἴδιος σέ ὁμιλία του γιά τίς «Συντάξεις στήν Ἑλλάδα - Τά οικονομικά τῆς πολιτικῆς "μεταρρύθμισης κατά δόσεις..."» σέ διάσκεψη μέ θέμα τή συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση στήν Εὐρώπη ὁργανωμένη ἀπό τό London School of Economics τόν Δεκέμβρη τοῦ 2003, κατέληξε μέ τήν ἐξῆς, αἰσιόδοξη, ὅπως τήν ἐχαρακτήρισε, νότα: «Σημαίνοντες πολιτικοί ἀναλυτές ἀποδίδουν εὐθύνες γιά τίς καθυστερήσεις καί τίς ἀναβολές τῆς ἀναγκαῖας συνταξιοδοτικῆς μεταρρυθμίσεως στήν κοινή γνώμη καί τίς δημόσιες ἀντιλήψεις. Δικαιολογώντας ἔτσι τή λογική τοῦ "πολιτικοῦ κόστους". Ἐν τούτοις, ὅταν οἱ ἀπόψεις τοῦ κοινοῦ διερευνηθοῦν μέ πιά διεισδυτικό καί θεωρητικά ἐνημερωμένον τρόπο, ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ γνώμες τό 2001 εἶναι ἀπό πολλές πλευρές κατά πολύ πιά ὠριμες καί λιγότερο κοντόφθαλμες ἀπό ὅ,τι συνήθως νομίζεται ὅτι εἶναι. Ἡ εἰκόνα τοῦ ἀναχρονιστικοῦ ἰδιοτελοῦς ἐκλογικοῦ σώματος, τό ὁποῖο ἀναγκάζει καλοπροαίρετους πολιτικούς νά προκαλοῦν καθυστερήσεις, ἴσως ἀπλῶς ὀφείλεται στό ὅτι οἱ πολιτικοί κοιτάζονται στόν καθρέφτη» (Μετάφραση).

Αὐτά. Γιά τήν ἐπιλογή, τήν ἀντιγραφή καί τή μετάφραση, ἐγώ. Μέ τήν ἐλπίδα πῶς δέν ἔχω παραβιάσει τά σχετικά κοπυράιτ.